

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om studiestöd och lagen om allmänt bostadsbidrag

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om studiestöd och lagen om allmänt bostadsbidrag (RP 160/2024 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 10/2024 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om studiestöd (65/1994) 14 §, sådan den lyder i lag 1213/2019, och
fogas till lagen en ny 14 a §, i stället för den 14 a § som upphävts genom lag 4/2017, som följer:

14 §

Bostadstillägg

Rätt till bostadstillägg har studerande som bor på hyra eller i en bostadsrättsbostad.
Rätt till bostadstillägg har dock inte en studerande som

- 1) bor hos sin förälder,
- 2) delar bostad med sitt eget eller sin makes barn,
- 3) bor i en bostad som ägs av maken,
- 4) har rätt till avgiftsfri plats i elevhem från läroanstaltens sida, om det inte finns särskilt vä-
gande skäl för att den studerande inte kan ta emot elevhemsplatsen,
- 5) får bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) eller bor i
samma bostad som sin make som får bostadsbidrag enligt den lagen.

Riksdagens svar RSv 164/2024 rd

Trots bestämmelserna i 2 mom. 2 och 5 punkten kan en studerande dock beviljas bostadstillägg för boendekostnaderna för en sådan bostad som hyrts på grund av studier och som är belägen på annan ort än familjens stadigvarande bostad.

Den som studerar utomlands beviljas bostadstillägg på samma villkor som den som studerar i Finland. Den som studerar och bor utomlands har dock, trots vad som föreskrivs i 2 mom. 2 punkten, rätt till bostadstillägg.

14 a §

Bostadstilläggets belopp

Bostadstillägget är högst 80 procent av månadshyran, bruksvederlaget eller med dessa jämförbara månatliga boendeutgifter till ett fast belopp enligt hyresavtalet eller bostadsrättsavtalet.

När bostadstillägg beviljas beaktas inte boendekostnader till den del de överstiger

1) 370 euro, när den studerandes boendekommun är Esbo, Grankulla, Helsingfors eller Vanda,
2) 310 euro, när den studerandes boendekommun är Borgå, Hyvinge, Joensuu, Jyväskylä, Ker-
vo, Kuopio, Kyrkslätt, Lahtis, Lojo, Nokia, Nurmijärvi, Reso, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki,
Sibbo, Sjundeå, Tammerfors, Tavastehus, Träskända, Tusby, Uleåborg, Vichtis, eller Åbo

3) 270 euro, när den studerandes boendekommun är någon annan kommun än en av dem som nämns i 1 eller 2 punkten eller boendekommunen är en kommun i landskapet Åland.

Om en studerande bor i en bostad som han eller hon hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern, är bostadstilläggets belopp högst 83 euro i månaden.

En studerande som studerar i Finland på en avgiftsbelagd linje vid en folkhögskola eller ett idrottsutbildningscenter eller vid Sameområdets utbildningscentral och bor i läroanstaltens elevhem har rätt till bostadstillägg på 88,87 euro i månaden.

För studerande som bor på hyra och studerar utomlands är bostadstillägget 210 euro i månaden.

En studerandes andel av boendeutgifterna fås genom att boendeutgifterna för hela bostaden divideras med antalet boende, om inte någon annan fördelningsgrund godkänns av särskilda skäl.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014) 4 §, 8 § 2 mom., 8 a och 20 §, 27 § 2 mom. och 28 §,

sådana de lyder, 4 §, 8 § 2 mom. samt 20 och 28 § i lag 1533/2016, 8 a § i lag 479/2017 och 27 § 2 mom. i lag 1143/2017, samt

fogas till 9 §, sådan den lyder i lag 1241/2023, ett nytt 4 mom. som följer:

Riksdagens svar RSv 164/2024 rd

4 §

Hushåll

De som varaktigt bor i samma bostad hör till samma hushåll. Till olika hushåll hör personer som genom särskilt hyresavtal eller motsvarande besittningsavtal förfogar över en del av bostaden eller personer som genom vårdavtal på grund av sjukdom eller skada har placerats i hushållet för att där få vård. Med bidragstagare avses i denna lag hushållets samtliga medlemmar.

Till samma hushåll hör alltid äkta makar eller sambor, deras minderåriga barn samt släktingar i rakt upp- eller nedstigande led som bor i samma bostad, om inte något annat följer av 5 mom. Med släktingar som avses i detta moment jämställs också adoptivbarn och i 81 § i barnskyddslagen (417/2007) avsedda barn som placerats i enskilt hem.

Om äkta makar bor åtskilda till följd av söndring och inte har gemensamt hushåll, anses de inte höra till samma hushåll.

Hushållet företräds av bostadsinnehavaren eller bostadsinnehavarens make, av den som har fullmakt av kollektivhushållet eller av den i vars namn särskilt hyresavtal eller motsvarande besittningsavtal har ingåtts.

Till ett hushåll hör inte studerande som enligt 14 § i lagen om studiestöd (65/1994) har rätt till bostadstillägg, utom om bostadstillägget har beviljats den studerande för en bostad på annan ort.

8 §

Rätt till bostadsbidrag

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

1) en studerande som enligt 14 § i lagen om studiestöd har rätt till bostadstillägg, utom om den studerande i enlighet med 4 § 5 mom. i denna lag anses höra till ett hushåll som får bostadsbidrag,

2) en studerande som har rätt till avgiftsfri plats i elevhem från läroanstaltens sida, om det inte finns särskilt vägande skäl för att den studerande inte kan ta emot elevhemsplatsen,

3) ett hushåll bestående av två personer som är äkta makar eller sambor, om någon av dem har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007),

4) ett hushåll vars enda medlem eller samtliga medlemmar har rätt till sådant bostadsbidrag för pensionstagare som avses i 3 punkten.

8 a §

Åländska studerandes rätt till bostadsbidrag

Vad som i denna lag föreskrivs om bostadstillägg enligt 14 § i lagen om studiestöd tillämpas även på bostadstillägg enligt landskapslagen om studiestöd. (Ålands författningssamling 2006:71).

Riksdagens svar RSv 164/2024 rd

9 §

Godtagbara boendeutgifter

Om bostaden delas med en studerande som med stöd av vad som föreskrivs i 4 § 5 mom. inte hör till hushållet, räknas den andel av boendeutgifterna för hela bostaden som motsvarar antalet medlemmar i hushållet till boendeutgifterna för hushållet när bostadsbidraget bestäms, om inte någon annan fördelningsgrund godkänns av särskilda skäl.

20 §

Bidragstagarens anmälningsskyldighet

Den som får bostadsbidrag ska till Folkpensionsanstalten anmäla om att

- 1) äktenskap ingås eller upplöses,
- 2) ett samboförhållande inleds eller avslutas,
- 3) antalet personer som hör till hushållet eller hushållets sammansättning förändras,
- 4) hushållet flyttar från bostaden eller byter bostad,
- 5) hushållets boendeutgifter minskar med minst 50 euro per månad,
- 6) hushållets fortlöpande månadsinkomster ökar med minst 400 euro per månad,
- 7) en person som hör till hushållet får rätt till bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare,
- 8) hushållet tar en underhyresgäst eller upphör att ha en underhyresgäst,
- 9) besittningsformen i fråga om den bostad som hushållet har till sitt förfogande ändras,
- 10) en person som hör till hushållet flyttar utomlands eller vistas utomlands,
- 11) en person som hör till hushållet får rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd,
- 12) rätten till bostadstillägg för en studerande som bor i samma bostad upphör.

27 §

Förutsättningar för justering av bostadsbidrag

Bostadsbidraget ska justeras också, om

- 1) hushållets fortlöpande månadsinkomster har stigit med minst 400 euro eller sjunkit med minst 200 euro,
- 2) de boendeutgifter som betalas av hushållet och som avses i 9 § förändras med minst 50 euro i månaden,
- 3) hushållet byter bostad eller om besittningsformen i fråga om bostaden ändras,
- 4) antalet personer som hör till hushållet eller hushållets sammansättning varaktigt förändras, hushållet tar en underhyresgäst eller upphör att ha en underhyresgäst,

Riksdagens svar RSv 164/2024 rd

5) om en person som hör till hushållet och bor i samma bostad inleder studier på grund av vilka han eller hon har rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd eller annars får rätt till bostadstillägg eller om rätten till bostadstillägg för en sådan studerande som avses i 4 § 5 mom. upphör.

28 §

Tidpunkt för justeringen

Bostadsbidraget justeras i de fall som avses i 27 § 2 mom.

1) med stöd av 1 punkten från ingången av månaden efter den månad från vars första dag den förändring i inkomsten som avses i den punkten gäller,

2) med stöd av 2 och 3 punkten från ingången av den månad för vilken ändrade eller nya bo-
endeutgifter betalas för hela månaden,

3) med stöd av 4 punkten från och med ingången av den månad från vars första dag den för-
ändring i förhållandena som avses i den punkten gäller,

4) med stöd av 5 punkten från och med ingången av den månad då rätten till bostadstillägg bör-
jar eller från ingången av den månad som följer på den månad då rätten till bostadstillägg upphör.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 11.12.2024

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare